

FIGOLE

FAGOLE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

LEOPOLD SUHODOLČAN

FIGOLE FAGOLE

Novoletna komedija za mlade

Režija JURO KISLINGER

Scena MELITA VOVK-ŠTIHOVA
Kostumi VIDA ZUPAN-BEKČIČEVA

Lektor MAJDA KRIŽAJEVA
Glasba ZABAVNI ORKESTER
ŽPD »FRANCE PREŠEREN« — ŽABE

ROK
NEŽKA
ŽUPAN V FIGOLAH
ŽUPANJA V FAGOLAH
ANGELA MARELA
SMUK KLOBUK
ŠVIGA ŠVAGA
STRAŽMOJSTER PETELIN
DEDEK MRAZ

IVO BAN
✓ ANICA KUMROVA
✓ MIRO PODJED
✓ MARIJA GORŠIČEVA
NADJA STRAJNERJEVA
✓ BORUT ALUJEVIČ
✓ BRUNO VODOPIVEC
✓ JOŽE PRISTOV
* * *

KRSTNA UPORIZITEV

Vodja predstave Cveto Vernik — Sepetalka Sonja Antloga — Razsvetljava Bogo Les — Tehnično vodstvo Franjo Cesar — Slikarska dela Ivan Dečman — Frizerska dela Vera Pristov — Scena in kostumi izdelani v delavnicah SLG Celje.

LEOPOLD SUHODOLČAN

NIČKOLIKOKRAT JE BILO ŽE Povedano in zapisano, da je tudi dobro gledališče za otroke slabo, ker bi morali otroci imeti najboljše gledališče in najboljše predstave. S to veliko, prelepo mislijo stojimo gledališki delavci vsako leto pred neznanško odgovornostjo, ki se je veselimo in hkrati bojimo.

Ali bomo spolnili vsa pričakovanja več tisoč otrok, ki nas bodo obiskali pred novim letom? Ali bo vse storjeno, ko bomo odgrnili zaveso, zaigrali gledališko igro in spet zagrnili zaveso? In ali bomo potem zaloputnili vrata pred radovednimi nosovi, ki bodo po predstavi vdirali v naše garderobe z željo, da bi se igra še nadaljevala in da bi videli svojega junaka? Konec je. Končano. domov! Oh, ne, tako enostavno pa to ni, da bi samo tisto ubogo uro ali dve bili skupaj, potem pa se za dolgo, dolgo poslovili do naslednjega leta, češ dedek mraz tudi pride samo enkrat na leto.

Dragi otroci, kaj pa naj naredimo (poleg tega, da se bomo na odru zares potrudili)? kaj naj naredimo, da se bomo še dolgo, dolgo spominjali drug drugega? popolnoma jasno je, da gledališka igra ni velika čokolada ali bonboni, ki jih lahko hitro pohrustamo in nato ostanemo praznih rok. kaj pa nam da gledališka igra takega, da je bolj trajna kot čokolada? skušajmo si priklicati v spomin.

Gledališka igra je živa slikanica samih blestečih misli, ki jih predvsem gledamo. šviga švaga na primer pove neko misel, mi pa predvsem vidimo, kako bo to delovalo na stražmojstra petelina. in ali niso zabiti tile figolanci in fagolanci? vidimo jih, kako so neumni in kaj vse govorijo, da bi to neumnost še bolj pokazali. nežka vzdihne: »kako lepo bi bilo, če bi lahko hodila drug k drugemu na obisk kot soсед k dobremu sosedu.«

TUDI ČE BI BILI VSI NEMI IN NE BI SLIŠALI NITI BESEDICE, BI VEDELI KAKŠNA TRAPARIJA, JE TAKALE STROGO ZASTRAŽENA MEJA IN DA JO JE TREBA ČIMPREJ PODRETI. V GLEDALIŠKI IGRI PREDVSEM GLEDAMO, GLEDAMO RESNIČNO ŽIVE LJUDI IN ZATO NAM TUDI OSTANE DALJ ČASA V SPOMINU, BOLJ KOT NA PRIMER KATERAKOLI LEPA SLIKANICA NA TELEVIZIJI.

NEKDO JE PRIMERJAL DOBRO GLEDALIŠKO IGRO Z NOGOMETNO TEKMO, KI JO RADI GLEDAMO PRAV ZATO, KER SE VSE TAKO HITRO GIBLJE, KJER JE VSE TAKO ENOSTAVNO IN JASNO, VSAKO SEKUNDO VEMO, KDO DOBIVA IN KDO IZGUBLJA. NO, IN PRAV TAKO JE Z GLEDALIŠKO IGRO. V VSAKEM TRENUTKU SE MORA VIDETI, KJE JE »ŽOGA«, KDO IZGUBLJA IN KDO DOBIVA. TUDI V GLEDALIŠKI IGRI SE MERIJO IN PREIZKUŠAJO MOČI, SPOSOBNOSTI, MOČNA VOLJA, PAMET (O, TUDI PAMET!), BISTRINA DUHA IN PA — NE NAZADNJE — URNE NOGE. ČE SE BOSTE Z NAMI VRED VESELILI KONCA — KONEC V DOBRI IGRI JE ZMEROM TAK, DA NAJBOLJŠI, NAJBOLJ DOBER, HRABER IN POŠTEN ČLOVEK ZMAGA — POTEM JE TA ZMAGA TUDI VAŠA. TO BO NAJLEPSI SPOMIN IN NAJBOLJ TRDNA, TRAJNA ZVEZA MED VAMI IN NAMI.

ZA FIGOLE FAGOLE LAHKO UPRAVIČENO TRDIMO, DA ŽE DOLGO NISMO IMELI TAKO DOMISELNO RAZGIBANE IGRE, KJER SMO KAR NAPREJ HUDO ZAPOSLENI. TUDI ZA VZGOJO JE POSKRBLJENO, PRAV NEPRISILJENO VEJE SKOZI ŠEGAV HUMOR IZ FIGOL IN IZ FAGOL, OD ROKA IN NEŽKE, IZ NJUNE NEPREMAGLJIVE ZVESTOBE. TO STA NAŠA JUNAKA, KI SE JIMA GODI NAJVEČJA KRIVICA. ŠVIGA ŠVAGA IMA NADVSE HVALEŽNO VLOGO, KO NAMESTO NAS (ČE BI MU RADI POMAGALI, PA DAJMO, PLOSKAJ-MO!) BRIJE NORCE IZ BUTASTIH, VASE ZALJUBLJENIH, NEPREMAGLJIVIH ODRASLIH NA ENI IN NA DRUGI STRANI, KI SO POVRHU ŠE TAKO ZABITI, DA NE PUSTIJO K SOSEDOVIM NE NEŽKE IN NE ROKA. ŠVIGA ŠVAGA ŽE VE, KAKO JIMA BO POMAGAL. ALI PA BO ZA VEDNO SPAMETOVAL FIAGOLANCE — TO JE ZDAJ VPRAŠANJE...

Janez Žmavc

O LEOPOLDU SUHODOLČANU

Rodil se je 10. avgusta 1928. leta v Žireh v Poljanski dolini. Prva otroška leta je preživel v domačem kraju, nato se je s starši preselil na Plač pri Svečini, kjer je oče služboval kot finančni stražnik, od tam pa leta 1939 v Šentilj v Slovenskih goricah. Po vojni je v Mariboru obiskoval učiteljske, nato pa študiral še na višji pedagoški šoli v Ljubljani. Od leta 1953 živi na Prevaljah. Svoja dela je začel objavljati leta 1948 v Cicibanu, Pionirju in Mladinski reviji.

Dela za odrasle: ČLOVEK NA ZIDU (novele, 1960), SVETLICE (roman, 1965), DOBRIJSKA BALADA (novele, 1967), BOG LJUBEZNI (roman, 1968), SLEDOVI MOLČEČIH (roman, 1970) ter NORO ZIVLJENJE (roman, 1972).

Dela za mladino: OGNJENI MOŽJE, SEJEM NA ZELENEM OBLAKU; povesti iz današnjih dni: DEČEK NA ČRNEM KONJU (1961, ponatis 1969), SKRITI DNEVNIK (ki so ga že nekajkrat ponatisnili in je preveden tudi v makedonščino in ruščino), VELIKAN IN PAJAC (Levstikova nagrada za leto 1965), pa še RDEČI LEV (1968) in RUMENA PODMORNICA (1969). Druga mladinska dela: POTOVANJE SLONA JUMBA, PIKAPOLONČEK, VELIKI IN MALI KAPITAN, PUNČKA ter KROJACEK HLAČEK. Igre za mlade: UKAZ RDEČEGA ZMAJA, NAROB STVARI V MESTU PETPEDI, SREČNA HIŠA DOBERDAN, MEDVEDEK NA OBISKU itd. Mladi poslušalci poznajo tudi radijske in televizijske igre (PRIMOŽEV DNEVNIK, NAČNIK IN OČALNIK).

Pisatelj Leopold Suhodolčan kramlja o sebi. Vprašanja, ki smo mu jih zastavili niso tako pomembna, zato smo jih tukaj tudi izpustili. Vse najdete v tem zapisu.

Pišem za odrasle in mladino. V méni se rodijo ideje, téme, ki jih lahko izpovem le v delih za odrasle, in nato spet take, ki jih uresničim v delih za mlade, čeprav — upam — tudi odrasli bralci zmerom najdejo v njih nekaj zase... Svet mladih je svet čudovite fantazije, presenečenj (ki jih odrasli že skoro ne znamo več doživljati!), svobode, upanja, ljubezni — v prvinskem pomenu besede... Ob pisanju del Krojaček Hlaček, Velikan in Pajac, Veliki in mali kapitan, Naočnik in Očalnik, pa v vseh dramskih in radijskih igrah sem doživljal pravo pisateljsko sproščenost, ogenj ustvarjalne fantazije; v teh delih sem lahko brez vsakršnih predsodkov in banalnih zadržkov izpovedal prav take resnice o svetu, življenju kot v mojih tako imenovanih realističnih delih za mladino (Skriti dnevnik, Deček na črnem konju, Rumena podmornica idr.) in v delih za odrasle.

Ne bom povedal nič presenetljivega, če rečem, da naša mladinska dramatika (kot vsa mladinska književnost) še nima pravega mesta v naši kulturni javnosti, čeprav se odnos od nje v zadnjem času izboljšuje. V spodbudo so nam Mladinsko gledališče, Lutkovno gledališče, pa tudi druge gledališke hiše, ki redno dajejo na spored tudi dela za mlade. Odveč je dokazovati, kako radi imajo mladi gledališče. Če slišim tožbo, da gledališčem usiha obisk, si pravim, da si sami delamo škodo že s tem, ko mačehovsko gledamo na mladinsko dramatiko. Ob njej rastejo prijatelji gledališča. Ni čudno, da je malo slovenskih avtorjev, ki pišejo igre za mladino. Že sam prilastek »mladinski« pisatelj ima velikokrat manjvrednostni prizvok. Toda tisti, ki gledajo tako, ovrednotijo v resnici le samega sebe. Dela ločujemo le po njihovi kvaliteti, pa naj bodo za odrasle ali za mladino.

Z dramatikom sem intimno povezan že od vsega začetka svojega ustvarjanja. Napisal sem doslej 12 radijskih iger (od teh jih je bilo 7 nagrajenih), dve nanizanki za televizijo (Primožev dnevnik, Naočnik in Očalnik, skupaj 17 epizod) ter igre Ukaz rdečega zmaja, Narobe stvari v mestu Petpedi (premiera v Mladinskem gledališču leta 1968), Srečna hiša Doberdan (premiera v Slov. narodnem gledališču v Mariboru 1969) ter Medvedek na obisku (premiera v Lutkovnem gledališču v Ljubljani leta 1971).

In kaj naj povem o Figolah in o Fagolah? ...

Želel sem napisati komedijo v pravem pomenu besede; tako seveda prevladujeta situacijska in značajska komika. Kljub taki zasnovi pa sem skušal izpovedati zelo bridko, a žal še zmerom zelo aktualno resnico: ko je sosed do skrajnosti nestrpen do svojega sosedu, v najožjem pomenu besede in v najširšem, vse tja do zloglasne »železne zavese« in betonskega zidu, ko si domišljamo, da smo najpametnejši, da živimo najboljšega vseh svetov, ko nerazsodno razglašamo lastne misli, ideje za edinozveličavne, enkratne, odrešilne, nezmotljive, še več: te svoje poglede, ideje celo nerazumno, nehumano vsiljujemo svojemu sosedu, tistemu, ki **drugače** misli kot mi, ki se je rodil v drugačnem svetu, rasel svoje življenje, si gradil hiše po svoje, zasadil v svojem vrtu rože, ki so mu najljubše, ki vidi SVOJO pot v bodočnost ... Ta ugotovitev je že dolgo moja skrita, trpka bolečina, spodbuda za marsikatero delo, ki sem ga že napisal ... Prepričan sem, da je bolečino mogoče izpovedati prav tako dobro skozi smeh, dostikrat še bolje, saj IMATA SMEH IN RESNICA ISTA USTA ... Prav želel sem jo izpovedati tudi v delu za mlade, saj odločno nasprotujem gledanju, da mladim ni treba odkrivati prezgodaj vseh resnic, češ saj bodo tako še prezgodaj zvedeli zanje. Pravim: mladim lahko povemo vse, jim kažemo svet tak, kakršen v resnici je, najti moramo le PRIMEREN TRENUTEK in NAJBOLJŠO OBLIKO ... Vse počnem z nepopoljšljivim upanjem, da mladi morebiti nekega dne ne bodo delali toliko napak, kot jih še danes delamo odrasli ...

IZ NAŠIH
NEKDANJIH
UPRIZORITEV

TOVARNA PERILA

to per

V CELJU

JE LETOŠNJI POKROVITELJ
NOVOLETNE PRAVLJICE!

*Vsem
otrokom
želimo
srečno
novo
leto*

Veleblagovnice

nama

Ljubljana
Kočevje
Škofja Loka
Velenje

PRAVILNI NASLOV ZA DENARNE ZADEVE

ljubljska banka

PODRUŽNICA CELJE

Prešernova 27

S svojimi številnimi specializiranimi prodajalnami

Iz naših nekdanjih uprizoritev (samo nekaj slik, ker ni prostora): 1. Tone Seliškar in Lojze Filipič: Bratovščina Sinjega galeba. 2. Erik Vos: Plešočí osliček. 3. in 4. Juro Kislinger: Izlet. 5. in 6. Fran Roš in Janez Žmavc: Čarobna piščalka.

Gledališki list Slovenskega ljudskega gledališča Celje, sezona 1972-73, št. 4 — Leopold Suhodolčan: Figole Fagole. Krstna uprizoritev, Premiera 14. decembra 1972 — Predstavník: upravnik in umetniški vodja Bojan Stih — Urednik: Janez Žmavc — Naslovna stran: Melita Vovk-Stihova — Cena 2 dinarja — Tisk AERO, kemična in grafična industrija Celje.

